

*Самотоєнкова О. В.
Ольвінська Ю. О.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: samotoenkova@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання знаходить все більше прихильників у всьому світі і Україна не є винятком. Переваги цієї форми навчання очевидні, оскільки надають можливість навчатися в зручному для студента темпі, в будь-який час, не виходячи з дому, використовувати сучасні технології, що дозволяють ефективно організувати процес засвоєння знань. Усі бажаючі можуть навчатися, перебуваючи в будь-якій точці земної кулі, де є доступ до Інтернету. Можна також відзначити, що дистанційна освіта виключає стан нервозності у студентів під час здачі іспиту чи заліку. Дистанційне навчання надає можливість використовувати пошукові системи, наприклад, Google, що дозволяє студентам мати необмежений доступ до додаткових матеріалів з їхнього розділу дисципліни [1, с. 156].

Дистанційне навчання в силу специфіки його організації є досить доступною формою отримання знань, що залучає певну кількість слухачів, які з певних причин не можуть відвідувати заняття.

Однак слід зазначити, що навчальні матеріали для дистанційного навчання також вимагають урахування їх специфіки, що полягає перш за все у відсутності прямого контакту між викладачем і студентом. Безумовно, це тягне за собою певні труднощі в засвоєнні матеріалу, оскільки у студентів немає можливості з'ясувати безпосередньо всі незрозумілі моменти, а також їм складно усвідомити, наскільки успішно вони просуваються в засвоєнні нового матеріалу. Тому матеріал дисциплін для дистанційного навчання слід планувати більш ретельно і детально. Необхідно забезпечувати зворотний зв'язок між студентом і викладачем. Це дозволить студенту мати уявлення про свої успіхи на шляху засвоєння навчального матеріалу.

Велику роль при засвоєнні матеріалу відіграє мотивація, яка забезпечується різноманітністю прийомів, засобів і технологій навчання.

Структура самостійного вивчення окремих дисциплін при дистанційному навчанні є в основному модульної, що дозволяє студенту розуміти, який обсяг інформації він засвоїв.

Підготовка матеріалів для самостійної роботи та її контролю в цьому випадку має свої особливості.

Навчальний матеріал модуля (розділу) з дисципліни повинен бути викладений чітко і послідовно, кожен модуль слід супроводжувати методичними вказівками, в яких детально викладається, як працювати з матеріалом, чітко прописуються етапи його засвоєння. Прочитавши методичні вказівки, студент легко зможе приступити до роботи над цим розділом дисципліни в своєму темпі, організовувати навчання в будь-який зручний для нього час і регулювати на свій розсуд інтенсивність навчання. Методичні вказівки мають велике значення для самостійної роботи студентів. У них викладач надає допомогу студенту, направляючи його в потрібне русло.

Від організації і подання навчального матеріалу залежить успіх навчання. На нашу думку навчальний модуль дистанційного вивчення дисципліни повинен включати наступне:

- методичні вказівки з вивчення навчального матеріалу;
- основні теоретичні положення, що розкривають сутність, категорії і показники процесів і явищ, які вивчаються;
- практичні завдання для перевірки розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу;
- проміжні тести (можливо використовувати тести чотирьох рівнів), спрямовані на перевірку пройденого матеріалу [2, с. 100-101];
- підсумкові тести;
- додаткові матеріали з досліджуваної тематики.

При підготовці завдань для самостійної роботи необхідно забезпечувати принцип спадкоємності знань, а також дотримуватися принципу доступності.

Для контролю знань найбільш зручним способом ми вважаємо використання завдань у тестовій формі, зі зворотним зв'язком, коли студенти відразу бачать, чи правильно вони виконують завдання. У той же час у комп'ютерного тестування є особливості, які потрібно враховувати при його використанні. До таких особливостей можна віднести, наприклад, обмеження за способами введення відповідної інформації, а також труднощі аналізу та оцінки нестандартних відповідей, використання питань творчого характеру. У зв'язку з цим краще використовувати завдання закритого типу. Проміжні тести дозволяють і студенту, і викладачеві мати уявлення про ступінь засвоєння вивченого матеріалу. На думку більшості викладачів, якщо за результатами тесту засвоєння менше 75%, то студенту пропонується опрацювати матеріал ще раз і повторно виконати тест.

Всі види практичних завдань також повинні легко перевірятися на комп'ютері, забезпечуючи зворотний зв'язок.

Контроль за вивченням розділу дисципліни (модуля) закінчується підсумковим тестуванням.

Особливу роль відіграють додаткові матеріали, що пропонуються до самостійного вивчення розділів дисципліни. Це різні довідники, підручники та навчальні посібники з завданнями, які містять більш повну інформацію в рамках досліджуваної теми. Такі джерела необхідні тому, що в них містяться матеріали, які більш повно і докладно розкривають матеріал, в них можна знайти відповіді на всі виникаючі в процесі навчання питання, заповнити прогалину в знаннях.

Список використаних джерел:

1. Иващенко И. А., Казмина И. Г. Дистанционное обучение иностранному языку студентов неязыковых вузов : мат. конф. «Самостоятельная работа студентов в условиях перехода на двухуровневую систему ВПО». / И. А. Иващенко, И. Г., Казмина. – Саратов : РИЦ «Студия развития лидерства», 2012. С. 156-161.
2. Кублікова Т. Б., Самоєнкова О. В. Форми та методи активізації навчальної роботи студентів : навчально-метод. посіб. / Т. Б. Кублікова, О. В. Самоєнкова. – Одеса ОНЕУ, 2012. – 136 с.
3. Лаврентьєва Н.Б., Неудахина Н.А. Інноваційні навчальні технології в професійній підготовці фахівців. / Н. Б. Лаврентьєва, Н. А. Неудахина. [Електронний ресурс] URL: <http://www2.asu.ru/cppkp/index.files/ucheb.files/innov/Part2>